

UNIA
LUBELSKA

ELŻBIETA
PAPROCKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii w szkole ponadpodstawowej w zakresie rozszerzonym

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Beata Falkowska
Jadwiga Iwanowska
Jan Bielecki
Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Unia lubelska

Klasa/czas trwania:

II/45 minut

Cele

Uczeń:

- charakteryzuje przyczyny unii lubelskiej oraz wymienia jej postanowienia;
- wskazuje na mapie terytoria włączone do Korony, omawia strukturę etniczną Rzeczypospolitej Obojga Narodów;
- opisuje skutki unii lubelskiej w dziedzinie: polityki zagranicznej, sytuacji wewnętrznej, kultury.

Metody/techniki/formy pracy:

- analiza SWOT;
- praca w grupach.

Środki dydaktyczne:

- <http://agad.gov.pl/wp-content/uploads/2018/07/unia-2C.pdf> (dokument unii, może być tłem podczas lekcji wyświetlanym na rzutniku);
- http://www.wilanow-palac.pl/unia_lubelska_1569.html;
- http://www.wilanow-palac.pl/gente_ruthenus_natione_polonus_pochodzeniem_rusin_narodowoscia_polak.html;
- http://www.wilanow-palac.pl/polski_plug_na_ukrainie.html;
- zadania z arkuszy maturalnych.

Opis przebiegu lekcji:

1. Nauczyciel przy pomocy rozmowy kierowanej przypomina postulaty i osiągnięcia ruchu egzekucyjnego oraz okoliczności przystąpienia przez króla do postulatów ruchu egzekucyjnego (wojna o Inflanty). Nauczyciel zwraca uwagę, że unia była również jednym z postulatów ruchu egzekucyjnego, a kwestia obrony Inflant wspólną polsko-litewską sprawą.

2. Nauczyciel dzieli klasę na trzy zespoły.

Grupa I

uczniowie w oparciu o tekst podręcznika lub udostępnione przez nauczyciela materiały opracowują przyczyny unii lubelskiej.

Grupa II

uczniowie w oparciu o tekst podręcznika lub przez udostępnione przez nauczyciela materiały przygotowują informacje na temat okoliczności podpisania oraz postanowień

unii lubelskiej; zadanie można powierzyć uczniom ze SPE (np. niepowodzeniami edukacyjnymi, przewlekle chorym).

Grupa III

uczniowie w oparciu o tekst podręcznika i udostępnione przez nauczyciela materiały opracowują skutki unii lubelskiej; to zagadnienie jest najbardziej obszerne, można je powierzyć uczniom zainteresowanym historią. Po upływie wyznaczonego czasu wybrani uczniowie omawiają opracowane zagadnienia, nauczyciel uzupełnia ich wypowiedzi.

3. Nauczyciel omawia ustrój Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Następnie uczniowie wspólnie wykonują zadania:
 - zadania 41-44:
https://cke.gov.pl/images/stories/arkusze05grudzien/mh_a2.pdf;
 - zadanie 7:
https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2011/R/historia_pr.pdf;
 - zadanie 10:
https://cke.gov.pl/images/_EGZAMIN_MATURALNY_OD_2015/Arkusze_egzaminacyjne/2017/formula_od_2015/historia/MHI-R1_1P-172.pdf.
4. Następnie nauczyciel zawiesza arkusz SWOT na tablicy zatytułowany „Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów”. Dzieli uczniów na cztery grupy, z których każda opracowuje jedną część tabeli w oparciu o informacje uzyskane podczas lekcji. Klasa omawia podane propozycje, nauczyciel w razie potrzeby przy pomocy rozmowy kierowanej czuwa nad prawidłowym wypełnieniem arkusza.

Komentarz metodyczny

Analiza SWOT zastosowana w tym temacie pozwoli uczniom spojrzeć szerzej na zagadnienia unii lubelskiej, szczególnie istotne są tu szanse i zagrożenia. Przydział uczniów do grup powinien uwzględniać ich indywidualne możliwości. Grupa II to uczniowie z deficytami, a grupa III to uczniowie zdolni. Nauczyciel stosuje zasady oceniania kształtującego, udzielając uczniom informacji zwrotnych podczas wypełniania arkusza.